

Sygn. akt III AUa 847/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Agata Pyjas - Luty
Sędziowie:	SSA Maria Szaroma (spr.) SSA Jadwiga Radzikowska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Monika Ziarko

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2012 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **J. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy J. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie Wydziału IV Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 10 kwietnia 2012 r. sygn. akt IV U 184/12

o d d a l a a p e l a c j ę .

Sygn. akt III AUa 847/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 listopada 2012 r.

Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Tarnowie - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie od decyzji z dnia 9 stycznia 2012 r., którą Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. C. przyznania emerytury.

Sąd Okręgowy stwierdził, że bezspornym w niniejszej sprawie było, że J. C. na dzień 01.01.1999 r. legitymuje się okresem zatrudnienia wynoszącym 26 lat, 2 miesiące i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. W dniu 28.11.2011 r. złożył wniosek o przyznanie emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, natomiast obecnie pobiera rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy ustalił nadto, że w dniu 07.01.1970 r. wnioskodawca podjął zatrudnienie w (...)w S., przekształconym następnie w (...) Spółdzielnię Kółek Rolniczych w S. - gdzie pracował do dnia 07.02.1994 r. Wnioskodawca pracował na stanowisku kasjera, magazyniera, zaopatrzeniowca, kierownika zakładu usług mechanizacyjnych, kierownika ds. administracji, a także na stanowisku kierownika betoniarni (brak możliwości ustalenia w jakich okresach wykonywał poszczególne czynności - pracował na tym stanowisku na którym był potrzebny). Będąc zatrudnionym na stanowisku kierownika zakładu usług mechanizacyjnych, przeważnie przychodził do pracy na godz. 6.00 rano i wykonywanie obowiązków zaczynał od wydania kierowcom ciągników paliwa, przechowywanym w 200 litrowych beczkach w specjalnym magazynie, oraz środków ochrony roślin. Czynności te zajmowały mu około 1 godz. Następnie jechał w pole za traktorzystami, by sprawdzić wykonywanie przez nich pracy, co zajmowało mu czas do końca dnia pracy. Treść angażu J. C. nie zawsze odzwierciedlała, to na jakim stanowisku rzeczywiście był zatrudniony. Był bowiem taki okres, że był jednocześnie kierownikiem stolarni, betoniarni i spraw administracyjnych.

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o zeznania świadków, którym w całości dał wiarę oraz dokumentów zalegających w aktach rentowych, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości. Sąd I instancji nie dał jedynie wiary treści świadectw pracy sporządzonych w dniu 02.04.2001 r. przez ówczesnego (...)– B. G., zeznającego w niniejszej sprawie w charakterze świadka, bowiem ich treść była sprzeczna z zeznaniami świadków, w tym samego B. G..

W oparciu o przeprowadzony dowód z zeznań świadków oraz dokumentów Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca w (...) Spółdzielni Kółek Rolniczych w S. nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych w okresie od 01.01.1976 r. do 31.12.1992 r. Wnioskodawca nie wykazał, by stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. Z poczynionych w sprawie ustaleń wynika wprost, że wykonywał on przeróżne czynności przynależne do różnych stanowisk, przy czym nie da się szczegółowo rozdzielić w jakim czasie pełnił poszczególne funkcje.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy powołując się na art. 27, art. 32 i 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 z późn. zm) uznał, że wnioskodawcy prawo do emerytury w obniżonym wieku nie przysługuje, gdyż nie posiada co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Z tego względu orzeczono jak w sentencji na podstawie art.477¹⁴ §1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył wnioskodawca wnosząc o jego zmianę i przyznanie prawa do świadczenia, ewentualne uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Wnioskodawca zarzucił, że Sąd I instancji nie dopatrył się w jakim czasie zajmował stanowiska: kasjera, magazyniera, zaopatrzeniowca, kierownika zakładu usług mechanicznych, kierownika ds. administracji, kierownika stolarni oraz kierownika betoniarni. W tym zakresie skarżący wniósł o przeprowadzenie dowodu z dokumentów lub z przesłuchania świadków. W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że świadectwa pracy z dnia 02.04.2001 r. były wystawione w oparciu rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. oraz zarządzenie Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. Z pierwszego świadectwa pracy wynika, iż w okresie od 01.01.1976 do 31.10.1982 r. był kierownikiem zakładu usług mechanizacyjnych (wykaz A dział VIII, poz. 3), natomiast drugie świadectwo potwierdza okres zatrudnienia od 01.11.1982 do 31.12.1992 r. na stanowisku kierownika ds. administracyjnych (w tym okresie świadczył pracę na 3 stanowiskach kierowniczych), ujętego w wykazie A dział XIV poz. 1. Wnioskodawca oświadczył, że powyższych okresach podlegali mu pracownicy świadczący pracę w szczególnych warunkach, ujętą w zarządzeniu MRLiGŻ Nr 16, wydanym na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r., za których ponosił całkowitą odpowiedzialność. Wnioskodawca podkreślił, że świadectwa pracy zostały wystawione przez uprawnioną osobę –członka zarządu, na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. Wnioskodawca nie zgodził się z oceną Sądu I instancji jakoby zajmowane przez niego stanowiska nie wymagały wysokiej sprawności psychofizycznej oraz, że nie jest to praca w znacznej szkodliwości dla zdrowia, czego

dowodem jest orzeczenie komisji lekarskiej ZUS, która przyznała mu świadczenie rehabilitacyjne. Rozpoznane u niego schorzenia, w ocenie skarżącego, są dowodem na okoliczność świadczenia pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy wnioskodawca spełnia warunki uprawniające go do otrzymania emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), w szczególności czy legitymuje się co najmniej 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

W stanie faktycznym zaistniałym w niniejszej sprawie orzeczenie Sądu I instancji należy ocenić jako prawidłowe i zgodne z prawem. Sąd Okręgowy rozpoznając odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego wnikliwie rozważył spełnienie przez niego warunków, od których uzależnione było uzyskanie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 cyt. ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust.2).

Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca nie spełnia wymogu legitymowania się co najmniej 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, stąd prawo do przedmiotowego świadczenia mu nie przysługuje. Ustalenia te uznać należy za prawidłowe – i Sąd Apelacyjny je w pełni podziela. Przeprowadzone postępowanie dowodowe, oparte przede wszystkim na zeznaniach wnioskodawcy oraz świadków: A. W. i B. G. oraz aktach rentowych nie pozwala bowiem uznać okresu zatrudnienia od 01.01.1976 r. do 31.12.1996 r. jako pracy w szczególnych warunkach. Podkreślić należy, że wnioskodawca posiada dwa świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, z których wynika wprost, iż w okresie od 01.01.1976 r. do 31.10.1982 r., świadczył pracę ujętą w wykazie A dział VIII poz. 3, tj. prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych oraz od 01.11.1982 r. do 31.12.1992 r. pracował na stanowisku ujętym w wykazie A dział XIV poz. 1, tj. prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego, stanowiących załącznik do cyt. rozporządzenia. Mając na uwadze zatem treść powyższych świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach uznać należy, że w zasadzie bezspornym jest, iż prac tych wnioskodawca nie wykonywał osobiście. W wywiedzionej apelacji, jak i w przebiegu postępowania przed Sądem I instancji wnioskodawca stał na stanowisku, iż pełnił funkcje kierownicze, nie twierdząc iż w spornym okresie był kierowcą ciągnika, kombajnu lub pojazdu gąsienicowego, bądź palaczem lub rusztowym. Z ustalonego przez Sąd Okręgowy stanu faktycznego wynika jedynie, że wnioskodawca nadzorował pracę traktorzystów, co jednakże nie stanowi dozoru, o którym mowa w wykazie A dział XIV poz. 24. Rozbieżność pomiędzy rzeczywiście wykonywaną pracą, a posiadanymi przez wnioskodawcę świadectwami wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 2 kwietnia 2001 r. sprawia, że dokumentom tym nie można przypisać waloru miarodajności. Wskazane w świadectwach stanowiska pracy, w żaden sposób nie pokrywają się z pracą rzeczywiście wykonywaną, co sprawia, że nie mogą one zostać w sprawie uwzględnione. Podkreślić należy, że z zeznań świadków wynika, że wnioskodawca zajmował w powyższym okresie różne stanowiska, które nie są ujęte w wykazie prac wykonywanych w szczególnych warunkach,

a mianowicie: kierownik ds. administracyjnych, kierownik betoniarni, kasjer, magazynier, zaopatrzeniowiec, co jednoznacznie wyklucza uwzględnienie spornego okresu zatrudnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych.

W tym stanie rzeczy podniesiony w apelacji zarzuty nie zasługują na uwzględnienie. W ocenie Sądu Apelacyjnego, przeprowadzone postępowanie dowodowe, ponad wszelką wątpliwość dało podstawę do stwierdzenia, że wnioskodawca nie świadczył stale i w pełnym wymiarze pracy ujętej w wykazie stanowiącym załącznik do powołanego rozporządzenia. Należy podkreślić, że samo świadectwo pracy w szczególnych warunkach nie przesądza jeszcze o uznaniu wykonywanej przez wnioskodawcę pracy za pracę w warunkach szczególnych. Świadectwo to bowiem nie jest dokumentem abstrakcyjnym i w związku z tym musi znajdować oparcie w dokumentacji pracowniczej, a w konsekwencji może być przez tę dokumentację weryfikowane. Tymczasem w sprawie zarówno dokumenty przedstawione przez wnioskodawcę oraz zeznania świadków i samego wnioskodawcy, przeczą treści tych świadectw. Wnioskodawca w spornym okresie pracował na wielu stanowiskach pracy, przy czym żadne z tych stanowisk nie jest ujęte wykazie prac stanowiących załącznik do cyt. rozporządzenia, a których wykonywanie uprawnia do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 listopada 2001 r. sygn. akt II UKN 598/00, OSNP 2003/17/419 stwierdził, iż o uprawnieniu do emerytury na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) decyduje łączne spełnienie przez pracownika wszystkich warunków określonych w tym przepisie, a nie jego przekonanie, że charakter lub warunki pracy wystarczają do uznania jej za wykonywaną w szczególnych warunkach.

Powyższe rozważania Sądu prowadzą do stwierdzenia, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek do przyznania wcześniejszej emerytury wynikające z treści art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż nie legitymuje się co najmniej 15 - letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Dlatego też mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Apelacyjny działając na mocy wskazanych wyżej przepisów oddalił apelację, o czym orzekł jak w sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c.